

**25-26. КЛИМАТТЫҢ АДАМ
ӨМІРІ МЕН ОНЫҢ
ШАРУАШЫЛЫҒЫНА
ТИГІЗЕТІН ӘСЕРІ.
АГРОКЛИМАТТЫҚ ҚОРЛАР**

ШАҢДЫ АТМОСФЕРАЛЫҚ

ҚҰБЫЛЫСТАР:

- Қуаңшылық
- Аңызак
- Үсік
- Көктайғақ
- Шанды дауылдар

АҢЫЗАҚ ЖЕЛ

- Жаз өте ыстық
- Құмның беті 60-70°C-қа дейін қызады
- Күшті қызған ауа
- Ыстық құрғақ жел
- Аңыздық желдердала зонасында жылына 5-10 күн, шөлейт зонасында 40 күн, Қызылқұмда 100 күн болады.

Қуаншылық

□ Қазақстан
жерінде 20

жылда 4 р
болады.

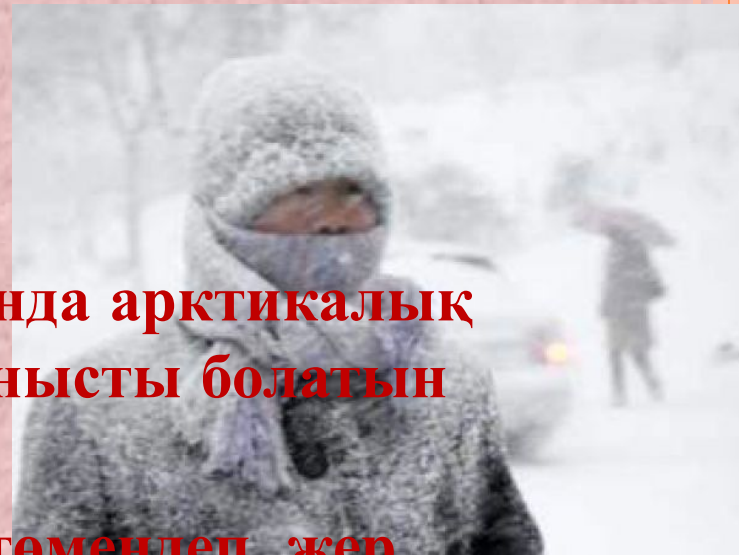

ШАҢДЫ ДАУЫЛ

- Олар желдің жылдамдығы мен топырақ жамылғысының сипатына тығыз байланысты.
- Ауа құрғақ кезде, борпылдақ топырақты алапта соғатын қатты жел.
- Орташа есеппен жылыны ҚР аумағында 20-38 күн соғады
- Оңтүстікте – 55-60 күн
- Таулы аймақта, тастақты, сазды аудандарда байқалмайды.

ҮСІК

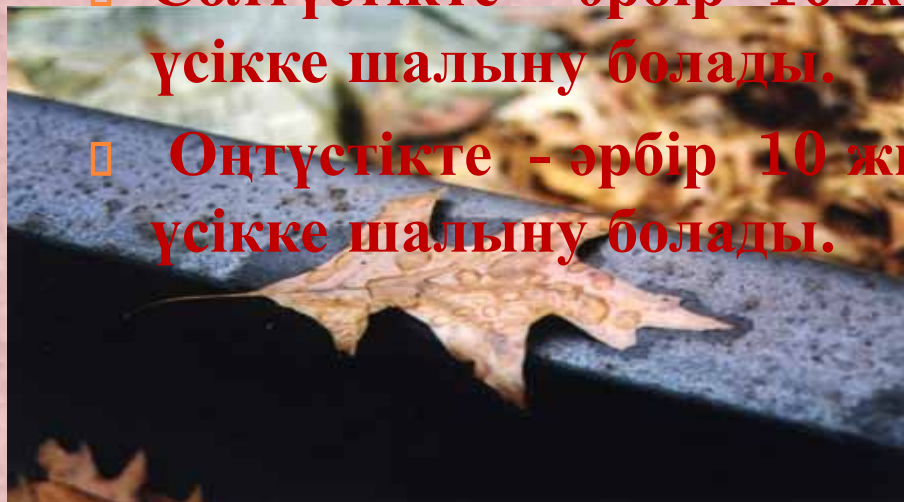
□ Көктемнің аяғы мен күздің басында арктикалық ауа массаларының енуіне байланысты болатын құбылыс.

□ Ауаның температурасы 0°C -тан төмендеп, жер тоңазып қалады.

□ Егінге, жеміс ағаштарына көп зиян келтіреді.

□ Солтүстікте - әрбір 10 жылдың 5 жылында үсікке шалыну болады.

□ Оңтүстікте - әрбір 10 жылдың 4 жылында үсікке шалыну болады.

КӨКТАЙҒАҚ

- Көбіне аязды ауа райынан кейін сіркіреме жауын жауғанда қалыптасады.
- Көктемде және күзде ауа райы салқындап, жер беті 0°C-қа дейін суынып, мөлдір және көгілдір жұп-жұқа (5мм) мұзбен жабылады.
- Көктайғақ республиканың оңтүстік және орталық аудандарында жиі байқалады.

